



PĒCPUSDIENA AR MĒRU

**Valmieras novads 2030:
nepieciešamie darbinieki un to sagatavošana**

EKSPRESAPTAUJAS ZIŅOJUMS

par aktuālajiem izaicinājumiem, risinājumiem un
sadarbību cilvēkresursu un prasmju attīstīšanā

Ievads

2026. gada 16. oktobrī Valmieras Attīstības aģentūras organizētajā pasākumā “Pēcpusdiena ar mēru” Valmieras novada uzņēmēji, izglītības iestāžu un pašvaldības pārstāvji tikās, lai diskutētu par būtisku novada ekonomiskās attīstības jautājumu – kvalificēta darbaspēka pieejamību un darbinieku sagatavošanu atbilstoši darba tirgus vajadzībām.

Lai papildinātu diskusiju ar dalībnieku praktisko pieredzi un viedokļiem, pasākuma laikā tika veikta īsa ekspresaptauja. Tās mērķis bija apzināt aktuālos izaicinājumus darbinieku piesaistē un prasmju nodrošināšanā, identificēt uzņēmumiem vērtīgākos risinājumus darbinieku prasmju attīstībai, kā arī noskaidrot gatavību iesaistīties turpmākā sadarbībā ar izglītības iestādēm un citām organizācijām.

Ekspresaptauja piedalījās 41 respondents, pārstāvot deviņas darbības nozares, tostarp izglītību, pakalpojumus, ražošanu, informācijas tehnoloģijas, būvniecību, tirdzniecību, transportu un loģistiku, lauksaimniecību un mežsaimniecību, kā arī veselību un sociālo aprūpi. Aptaujas rezultāti sniedz ieskatu dažādu nozaru pārstāvju vajadzībās, prioritātēs un sadarbības iespējās.

Šajā ziņojumā apkopoti ekspresaptaujas rezultāti, izceļot būtiskākās tendences un atšķirības starp nozarēm. Iegūtā informācija kalpos kā papildu pamats turpmākām sarunām un praktisku sadarbības iniciatīvu veidošanai starp uzņēmējiem, izglītības iestādēm, pašvaldību un uzņēmējdarbības atbalsta organizācijām, lai sekmētu Valmieras novada darba tirgus vajadzībām atbilstošu prasmju attīstību.

Ņemot vērā aptaujas īso formātu un dalībnieku atlases veidu, tās rezultāti raksturo aptaujas dalībnieku viedokļus un nav uzskatāmi par statistiski reprezentatīvu visu Valmieras novada uzņēmumu vērtējumu.

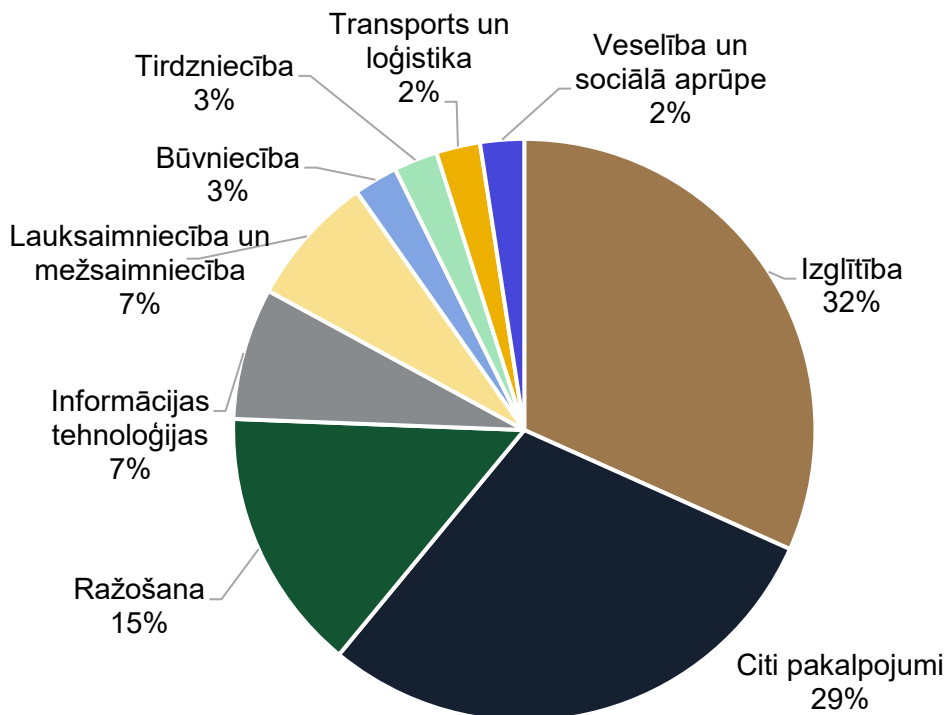
Ekspresaptauju veica un datus apkopoja Valmieras Attīstības aģentūra.

1. Respondenti

Ekspresaptauja piedalījās 41 respondents, pārstāvot deviņas dažādas darbības nozares. Visplašāk bija pārstāvēta izglītības nozare (13 respondenti jeb 32%) un citu pakalpojumu nozare (12 respondenti jeb 29%). Ražošanas nozari pārstāvēja 6 respondenti (15%), savukārt informācijas tehnoloģiju un lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares – katru 3 respondenti (katra 7%). Būvniecības, tirdzniecības, transporta un loģistikas, kā arī veselības un sociālās aprūpes nozari pārstāvēja pa vienam respondentam (katra 2,5%). Skatīt 1. attēlu.

Respondentu nozaru daudzveidība ļauj iegūt ieskatu dažādu darba tirgus dalībnieku pieredzē un vajadzībās. Vienlaikus, interpretējot aptaujas rezultātus, jāņem vērā izglītības un pakalpojumu nozaru salīdzinoši liels īpatsvars. Tāpat jāņem vērā, ka aptaujas dalībnieki neveido statistiski reprezentatīvu Valmieras novada uzņēmumu izlasi, tādēļ rezultāti galvenokārt izmantojami aktuālo problēmu un iespējamo sadarbības virzienu identificēšanai.

"Pēcpusdienas ar mēru" (16.10.2026.)
dalībnieku pārstāvētās nozares



1. attēls "Pēcpusdienas ar mēru" (16.10.2026.) dalībnieku pārstāvētās nozares.

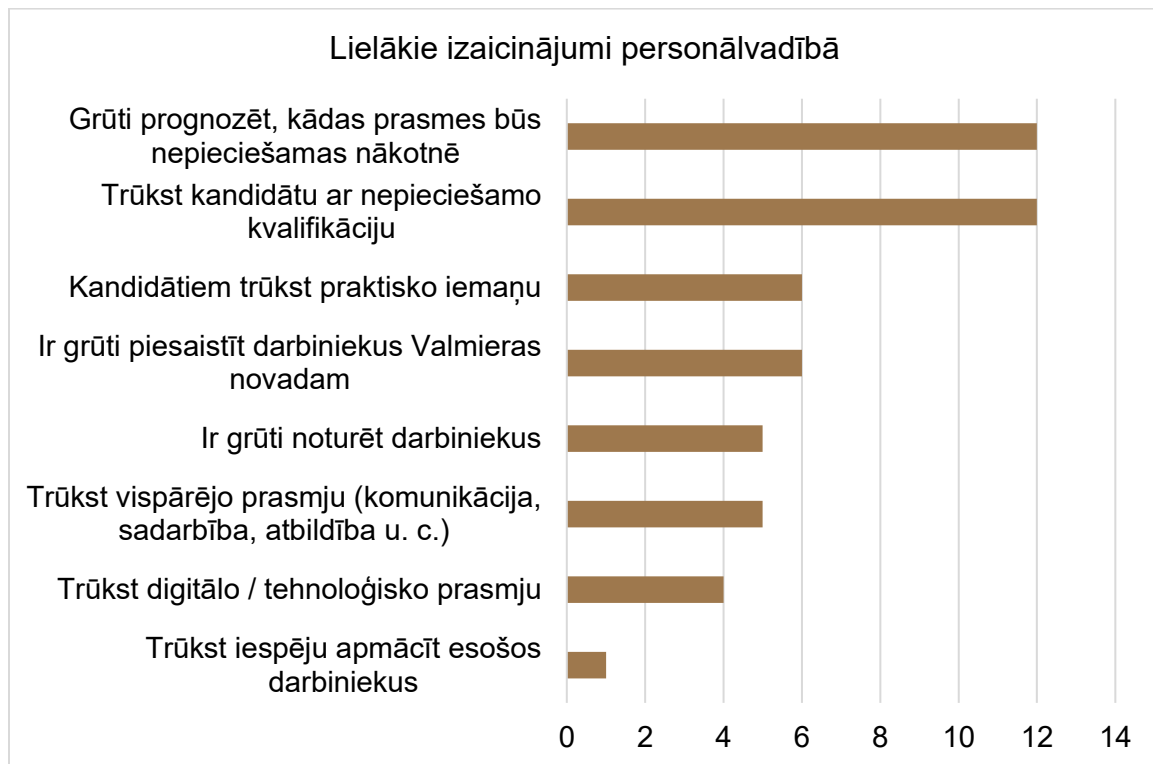
2. Organizāciju šī brīža lielākie izaicinājumi cilvēkresursu jomā

Kvalificēta darbaspēka pieejamība un darbinieku prasmju atbilstība darba tirgus vajadzībām ir būtiski priekšnosacījumi organizāciju attīstībai un konkurētspējai. Lai noskaidrotu aktuālākās problēmas cilvēkresursu jomā, ekspresaptaujas dalībnieki tika aicināti norādīt lielākos izaicinājumus, ar kuriem šobrīd saskaras viņu pārstāvētās organizācijas. Iegūtās atbildes ļauj identificēt būtiskākās problēmas darbinieku piesaistē, noturēšanā un prasmju nodrošināšanā, kā arī iezīmē jautājumus, kuru risināšanai nepieciešama ciešāka sadarbība starp darba devējiem, izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm.

Divi nozīmīgākie izaicinājumi, kurus atzīmējuši gandrīz trešdaļa ekspresaptaujas dalībnieku, ir grūtības prognozēt, kādas prasmes būs nepieciešamas nākotnē, un kandidātu ar nepieciešamo kvalifikāciju trūkums. Ar līdzīgu biežumu respondenti minējuši arī šādus izaicinājumus: kandidātu praktisko iemaņu trūkums, grūtības piesaistīt darbiniekus Valmieras novadam, grūtības noturēt darbiniekus, kā arī vispārējo jeb caurviju prasmju trūkums un digitālu, tehnoloģisko prasmju trūkums. Skatīt 2. attēlu.

Ražošanas jomā biežāk minētie izaicinājumi ir kandidātu praktisko iemaņu un nepieciešamās kvalifikācijas trūkums, kā arī grūtības piesaistīt un noturēt darbiniekus. Retāk minēts darbinieku apmācību iespēju, kā arī caurviju prasmju trūkums.

Pakalpojumu jomā biežāk nosauktie izaicinājumi ir grūtības prognozēt nākotnē nepieciešamās prasmes un kandidātu nepieciešamās kvalifikācijas trūkums. Retāk minēti šādi izaicinājumi: grūtības piesaistīt un noturēt darbiniekus, kā arī kandidātu praktisko iemaņu un caurviju jeb vispārējo prasmju trūkums.



2. attēls Lielākie izaicinājumi personālvadībā.

Lauksaimniecības un mežsaimniecības, kā arī **informācijas tehnoloģiju** jomās biežāk minētie aktuālie izaicinājumi ir grūtības prognozēt nākotnē nepieciešamās prasmes. Retāk minēts tehnoloģisko un digitālo prasmju trūkums. Lauksaimniecības un mežsaimniecības jomā nosaukts vispārējo prasmju trūkums.

Tirdzniecības un **būvniecības** jomās aktuālākais izaicinājums ir grūtības piesaistīt darbiniekus Valmieras novadam.

Transporta un loģistikas un **veselības un sociālās** aprūpes jomās aktuāls ir kandidātu ar nepieciešamo kvalifikāciju trūkums. Transporta un loģistikas jomā izaicinājums ir arī kandidātu praktisko iemaņu trūkums.

Izglītības jomā visbiežāk minētie izaicinājumi ir grūtības prognozēt nākotnē nepieciešamās prasmes un kandidātu ar nepieciešamo kvalifikāciju trūkums. Vidēji bieži minēti šādi izaicinājumi: grūtības noturēt darbiniekus, tehnoloģisko un digitālu prasmju trūkums, kā arī caurviju prasmju trūkums. Retāk minētas grūtības piesaistīt darbiniekus un kandidātu praktisko iemaņu trūkums.

3. Vērtīgākie risinājumi prasmju attīstīšanai

Lai noskaidrotu, kādi pasākumi visefektīvāk palīdzētu attīstīt darbinieku prasmes un mazinātu neatbilstību starp darba tirgus vajadzībām un pieejamajām kompetencēm, ekspresaptaujas dalībnieki tika aicināti novērtēt dažādu prasmju attīstības risinājumu lietderību. Respondentu atbildes ļauj identificēt prioritāros atbalsta un sadarbības virzienus, kuriem turpmāk būtu jāpievērš lielāka uzmanība, veidojot ciešāku sadarbību starp darba devējiem, izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm.



3. attēls Vērtīgākie risinājumi prasmju attīstībai.

Līderis vērtīgāko risinājumu vidū ir īsas un praktiskas darbinieku apmācības; šo risinājumu atzīmējuši gandrīz trešdaļa ekspresaptaujas dalībnieku. Kā nozīmīgs risinājums minēts arī atbalsts jauno speciālistu piesaistei Valmieras novadam, tai skaitā mājokļu programma.

Vidēji bieži kā vērtīgi risinājumi prasmju attīstīšanai minēti šādi: uzņēmumu reālu uzdevumu iekļaušana mācību procesā, prakses un darba vidē balstītas mācības, kopīgas vairāku uzņēmumu mācības un uzņēmumu speciālistu iesaiste mācību procesā.

Retāk kā vērtīgi risinājumi minētas pārkvalifikācijas programmas, izglītības programmu ciešāka pielāgošana uzņēmumu vajadzībām un elastīgāka likumdošana un valsts nodokļu politika, piemēram, padarot darbinieku nodarbināšanu tikai dažas stundas mēnesī izdevīgāku darba devējam.

Ražošanas jomā biežāk minētie risinājumi ir īsas un praktiskas darbinieku apmācības un atbalsts jauno speciālistu piesaistei Valmieras novadam. Retāk kā vērtīgi risinājumi minētas kopīgas vairāku uzņēmumu apmācības un uzņēmumu reālu uzdevumu iekļaušana mācību procesā.

Pakalpojumu jomā biežāk nosauktie vērtīgie risinājumi ir atbalsts jauno speciālistu piesaistei Valmieras novadam, prakses un darba vidē balstītas mācības, kā arī uzņēmumu reālu uzdevumu iekļaušana mācību procesā. Biežāk minēti arī šādi risinājumi: uzņēmumu speciālistu iesaiste mācību procesā, īsas un praktiskas darbinieku apmācības un izglītības programmu ciešāka pielāgošana uzņēmumu vajadzībām. Retāk kā vērtīgi risinājumi atzīmēti arī pārkvalifikācijas programmas un elastīgāka likumdošana un valsts nodokļu politika, piemēram, padarot darbinieku nodarbināšanu tikai dažas stundas mēnesī izdevīgāku darba devējam. Elastīgāku likumdošanu un valsts nodokļu politiku minējuši arī **veselības un sociālās aprūpes** jomas pārstāvji.

Būvniecībā un **tirdzniecībā** kā vērtīgākais risinājums prasmju attīstīšanai minētas prakses un darba vidē balstītas mācības.

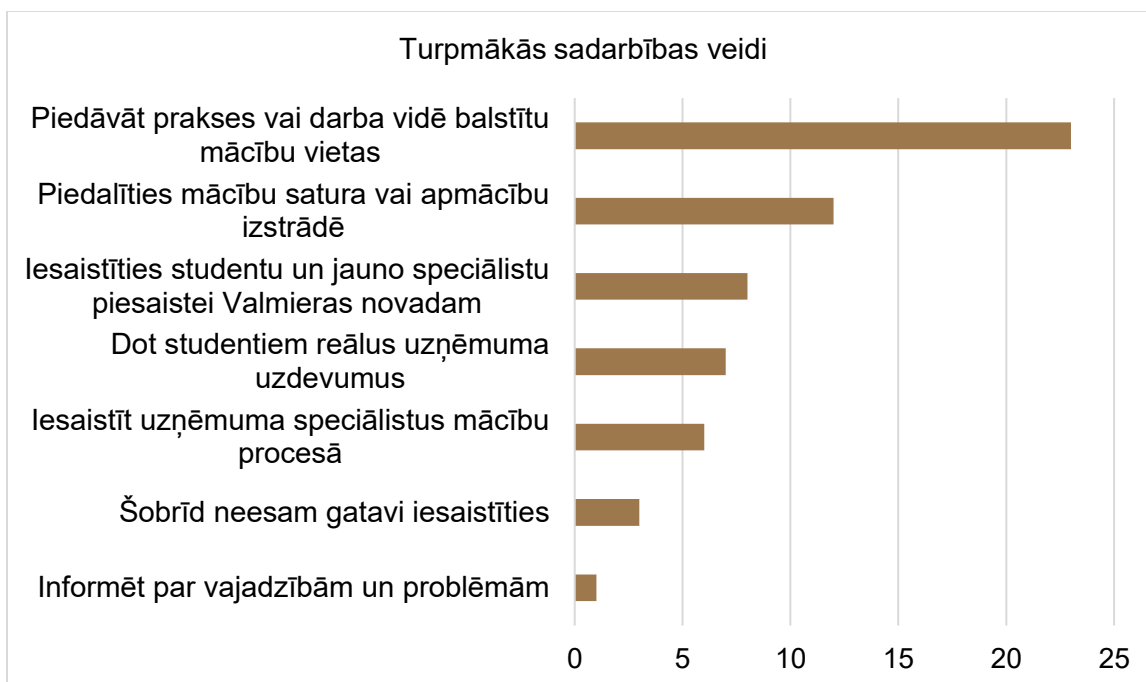
Lauksaimniecības un mežsaimniecības un transporta un loģistikas jomu pārstāvji kā vērtīgākos risinājumus prasmju attīstīšanai redz īsas un praktiskas darbinieku apmācības atbalstu jauno speciālistu piesaistei Valmieras novadam un uzņēmumu reālu uzdevumu iekļaušana mācību procesā. Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozare min arī kopīgas mācības vairāku uzņēmumu darbiniekiem un prakses un darba vidē balstītas mācības.

Informācijas tehnoloģiju uzņēmēji kā vērtīgu risinājumu biežāk nosauc atbalstu jauno speciālistu piesaistei Valmieras novadam un retāk - izglītības programmu ciešāku pielāgošanu uzņēmumu vajadzībām.

Izglītības jomas pārstāvji kā vērtīgākos risinājumus min īsas un praktiskas darbinieku apmācības, kopīgas mācības vairāku uzņēmumu darbiniekiem, uzņēmumu speciālistu iesaisti mācību procesā. Bieži minēti arī šādi risinājumi: prakses un darba vidē balstītas mācības, pārkvalifikācijas programmas un uzņēmumu reālu uzdevumu iekļaušana mācību procesā.

4. Uzņēmumu un izglītības sektora turpmākās sadarbības veidi

Lai veicinātu ciešāku sadarbību starp uzņēmumiem un izglītības iestādēm un nodrošinātu darba tirgus vajadzībām atbilstošu prasmju attīstību, būtiski ir identificēt abām pusēm saistošus un praktiski īstenojamus sadarbības veidus. Ekspresaptaujā respondenti tika aicināti norādīt, kādās sadarbības aktivitātēs viņu pārstāvētās organizācijas būtu gatavas iesaistīties turpmāk. Iegūtās atbildes ļauj novērtēt organizāciju interesi un gatavību praktiskai sadarbībai, kā arī identificēt perspektīvākos virzienus kopīgu iniciatīvu attīstīšanai Valmieras novadā.



4. attēls Turpmākās sadarbības veidi.

Sadarbības forma, kurai visvairāk ir gatavas organizācijas, ir prakšu vietu vai darba vidē balstītu mācību vietu piedāvāšana – to atzīmē vairāk nekā puse aptaujas dalībnieku. Diezgan bieži minēta arī gatavība piedalīties mācību satura vai apmācību izstrādē.

Retāk organizācijas ir gatavas iesaistīties studentu un jauno speciālistu piesaistē Valmieras novadam, dot studentiem reālus uzņēmuma uzdevumus un iesaistīt uzņēmuma speciālistus mācību procesā. Viens respondents minēja, ka ir gatavs arī informēt izglītības iestādes par vajadzībām un problēmām.

Trīs organizācijas norādīja, ka šobrīd nav gatavas iesaistīties sadarbībā (divas no tām pārstāv pakalpojumu jomu un viena izglītības jomu).

Ražošanas jomā visbiežāk minētā sadarbības forma ir prakšu vietu vai darba vidē balstītu mācību vietu piedāvāšana. Bieži minētas arī gatavība piedalīties mācību satura vai apmācību izstrādē un gatavība iesaistīties studentu un jauno speciālistu piesaistē Valmieras novadam. Kā svarīgas sadarbības formas minētas arī uzņēmuma speciālistu iesaistīšana mācību procesā un reālu uzņēmuma uzdevumu došana studentiem.

Arī **pakalpojumu** jomā visbiežāk minētā sadarbības forma ir prakšu vietu vai darba vidē balstītu mācību vietu piedāvāšana. Retāk minēti tādi sadarbības veidi kā uzņēmuma speciālistu iesaistīšana mācību procesā, gatavība piedalīties mācību satura vai apmācību izstrādē, reālu uzņēmuma uzdevumu došana studentiem un gatavība informēt izglītības iestādes par vajadzībām un problēmām.

Būvniecības un **tirdzniecības** jomā biežāk minētā turpmākās sadarbības forma ir prakšu vietu vai darba vidē balstītu mācību vietu piedāvāšana.

Transporta un loģistikas un veselības un sociālās aprūpes jomu pārstāvji nosaukuši šādus turpmākās sadarbības veidus, kam būtu gatavi: prakšu vietu vai darba vidē balstītu mācību vietu piedāvāšana, reālu uzņēmuma uzdevumu došana studentiem, uzņēmuma speciālistu iesaistīšana mācību procesā un gatavība iesaistīties studentu un jauno speciālistu piesaistē Valmieras novadam. Veselības un sociālās aprūpes jomas pārstāvji nosaukuši arī gatavību piedalīties mācību satura vai apmācību izstrādē.

Informācijas tehnoloģiju jomas speciālisti norādīja, ka visvairāk ir gatavi piedāvāt prakses vietas vai darba vidē balstītu mācību vietas un dot studentiem reālus uzņēmuma uzdevumus. Retāk gatavi piedalīties arī mācību satura vai apmācību izstrādē.

Lauksaimniecības un mežsaimniecības jomā visbiežāk minētā sadarbības forma ir prakšu vietu vai darba vidē balstītu mācību vietu piedāvāšana. Retāk nosauktas gatavība piedalīties mācību satura vai apmācību izstrādē un gatavība iesaistīties studentu un jauno speciālistu piesaistē Valmieras novadam.

Izglītības jomas pārstāvji turpmāk visbiežāk ir gatavi piedalīties mācību satura vai apmācību izstrādē un prakšu vietu vai darba vidē balstītu mācību vietu nodrošināšanā, kā arī iesaistīties studentu un jauno speciālistu piesaistē Valmieras novadam. Izglītības joma ir gatava arī uzņēmuma speciālistu iesaistei mācību procesā un reālu uzņēmumu uzdevumu došanā studentiem.

5. Citi komentāri

Citi komentāri, kurus uzņēmēji norādījuši:

- 1) Aicinājums Valmieras tehnikumā īstenot izglītības programmas sanitārtehnikiem un elektrikiem;
- 2) Veicināt praksē balstītas zināšanas;
- 3) Aicinājums uzņēmējiem vairāk pievērst uzmanību darbinieku apmācībām, īpaši obligātām prasībām, piemēram, būvniecībā un citās nozarēs;
- 4) Rast iespējas vairāk runāt par visu paaudžu iekļaušanu darba tirgū;
- 5) Rast iespēju runāt un vērtēt darba tirgus prognozes nākamajiem 5 – 10 gadiem;
- 6) Rast risinājumu, kā kvalitatīvi informēt uzņēmējus par mācību iespējām reģionā un tieši Valmieras novadā.

“Pēcpusdienas ar mēru” pasākuma dalībnieku pateicības un novēlējumi:

- 1) Paldies!
- 2) Labs pasākums!
- 3) Paldies par šodienu!
- 4) Paldies par vērtīgo pasākumu!
- 5) Liels paldies par šo pasākumu, daudz vērtīgu viedokļu un ideju!
- 6) Lai izdodas viss sarunātais!
- 7) Paldies!
- 8) Paldies par pasākumu!
- 9) Lai Valmierai izdodas!